

**Scenariusz zajęć
dla dzieci przedszkolnych
w ramach kampanii
„MOGE! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech”**

**I miejsce
w konkursie na najlepszy scenariusz**

Śląskie.

SCENARIUSZ ZAJĘCIA

NA KONKURS POD HASŁEM "MOGĘ ZATRZYMAĆ SMOG"

Grupa: dzieci 5 - 6 – latki.

Temat: *"Przygody Smogusia"- dbamy o czyste powietrze - zabawy kreatywne.*

Cele ogólne:

- Kształtowanie u dzieci postaw proekologicznych.
- Rozwijanie postawy twórczej, kreatywnej i badawczej.
- Uważliwienie dzieci na problemy ogólnoludzkie i środowiskowe.

Cele szczegółowe:

- określanie właściwości powietrza na podstawie własnych eksperymentów;
- nazywanie przyczyn powstawania dymu i smogu;
- określanie sposobów zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza;
- nazywanie różnic między powietrzem czystym a smogiem;
- uświadamianie dzieciom roli czystego powietrza dla zdrowia i życia ludzi, zwierząt i roślin;
- rozwijanie umiejętności logicznego myślenia, kojarzenia i wyciągania odpowiednich wniosków z doświadczeń.

Cele operacyjne: dziecko:

- odgaduje zagadki słowne i obrazkowe;
- określa właściwości powietrza;
- zna różne rodzaje dymu;
- porównuje cechy powietrza czystego i smogu;
- dobiera odpowiedni napis do danej sytuacji;
- dzieli wyrazy na sylaby i głoski;
- pozna wyrazy dotyczące smogu w języku angielskim;
- tańczy z kolorową apaszką;
- śpiewa piosenkę pt.: "Powietrze";
- recytuje wiersz pt.: "Mamo, Tato o powietrze dbajmy";
- rozumie znaczenie czystego powietrza dla ludzi, zwierząt i roślin;
- poznaje sposoby zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza;
- potrafi wyciągnąć wnioski z przeprowadzonego doświadczenia.

Metody pracy:

- słowna: zagadki, rozmowa, polecenia;
- oglądowa: pokaz, obserwacje;
- czynna: doświadczenia i zadania stawiane do wykonania.

Formy pracy: z całą grupą z elementami pracy indywidualnej.

Środki dydaktyczne: pacynka miśia i zajaczką, baloniki dla każdego dziecka, apaszki i kolorowe piórka, odpady papierowe, plastikowe i szklane, pojemniki na śmieci: żółty na plastik, niebieski na papier, zielony na szkło, słoik szklany do wykonania doświadczenia, suszarka, ilustracje przedstawiające różne źródła dymu: z kominów fabryk, kopalni, domów, samochodów, papierosów, ilustracje z czystym niebem nad lasem i miastem, napisy: NIE PAL, tabliczka z napisem "MY PRZEDSZKOLAKI O CZYSTE POWIETRZE DBAMY", kolorowe elementy do ozdabiania tabliczki: kwiatuszki, listeczki, serduszka itp., odtwarzacz płyt CD, płyta z piosenką "Sprzątamy"

("Bumbumkowe piosenki") i piosenką "Powietrze", komputer w celu odtworzenia filmu multimedialnego, sadzonki drzew liściastych.

Przebieg zajęcia:

Wstęp

1. Powitanie dzieci przez pacynkę misia i zajączka:

- Dzień dobry, witamy wszystkie dzieci. Mam na imię Smoguś, a to mój przyjaciel: zajączek Szaraczek.
- Zapraszamy do wspólnej zabawy.
- Bardzo proszę, aby każde dziecko nabrało dużo powietrza, zamknęło usta i nos. Wszystkie dzieci nabierają powietrze zatykając nos i usta.
- Ojej, nie mogę już dłużej. Co się dzieje? - Pyta Smoguś.

Dzieci same przekonują się, że zabrakło im już powietrza i dochodzą do wniosku, iż powietrze jest niezbędne do oddychania, czyli potrzebne jest dla zdrowia i życia każdego człowieka.

Część główna

2. "**Napełnij balonik**" - wszystkie dzieci otrzymują kolorowe baloniki

Pacynka Smogusia prosi, aby przedszkolaki napełniły balonik powietrzem.

Po chwili wypuszczają powoli powietrze z balonika w kierunku własnego policzka.

Szaraczek pyta:

- Czy widzimy to powietrze?
- Powietrze jaki ma kolor?
- Czy ma zapach?
- Czy ma powietrze jakiś smak?

Przedszkolaki określają cechy powietrza, że powietrze jest: niewidoczne - czyli bezbarwne, bez zapachu - czyli bezwonne i bez smaku. Duża ilość powietrza zgromadzona w baloniku spowodowała powstanie podczas wypuszczania powietrza wiatr, który może poruszyć drobne papierki. Dzieci kierują powietrze z balonika w kierunku drobnych papierków wprawiając je w ruch.

3. "**Piórka**" - przedszkolaki otrzymują jedno kolorowe piórko, starają się jak najdłużej dmuchając na nie, utrzymać je w powietrzu.

4. "**Zbieramy śmieci**" - zabawa ruchowo-muzyczna:

Pacynka zajączka woła:

- O rety! Kto tutaj zrobił taki bałagan?

Pacynka misia dodaje:

- Kto z was porozrzucił te wszystkie śmieci na dywanie?
- Czy potraficie je posprzątać i posegregować do odpowiednich pojemników?

Śpiewając piosenkę "**Sprzątamy**" dzieci segregują śmieci rozsypane na dywanie do odpowiednich pojemników: plastik do żółtego pojemnika, papier do niebieskiego a szklane słoiczki do zielonego.

5. Rozmowa z dziećmi:

Smoguś pyta dzieci:

- Słuchajcie, co teraz zrobimy z tymi odpadami? Czy można je spalić? Co Wy na to?

Dzieci zaprzeczają, że tak nie można.

- Nie wolno palić odpadów, tylko dajemy je do recyklingu.
- Zobaczcie na filmie, w jaki sposób ludzie zanieczyszczają powietrze.

6. Pacynka zajączka puszcza filmik multimedialny: "Zanieczyszczenie powietrza - misja emisja - spot kampanii" - (źródło: <https://www.youtube.com/watch?v=Od85p2SAhRI>).

Po oglądnięciu filmu Smoguś pyta:

- Zobaczyliście jak wygląda zadymione miasto, a smog to duża ilość takiego zanieczyszczonego powietrza.
- Teraz zobaczcie zrobimy taki "malutki" smog w szklanym naczyniu.

7. Wykonanie doświadczenia w akwarium.
W akwarium umieszczone jest miasteczko zabawek: bloki mieszkalne, samochody, ludzie, zwierzęta i drzewa. Na dno akwarium przed tymi zabawkami wsypujemy sodę oczyszczoną i ocet. Podczas zachodzącej reakcji zacznie wydzielać się dwutlenek węgla, który będzie bazowym składnikiem naszego smogu. Teraz wystarczy dodać pyłów ze spalonych papierków, aby wydzielił się dym, który tworzy widoczną chmurę zanieczyszczeń.

Zajązdek pyta się:

- Ojej, czemu z tego akwarium unosi się dym?
- Co się stało?- Pyta Smoguś
- RATUNKU! POMOCY! Co teraz będzie?

Smoguś się krztusi i kaszle.

- Jak mogą się czuć ludzie i zwierzęta, gdy oddychają takim powietrzem?
- Jak chodzić na spacer i grać w piłkę?
- Czym różni się smog od czystego powietrza?

Dzieci wymieniają różnice:

- smog, to zadymione powietrze;
- smog wydziela brzydki zapach i drapie nas w gardle, gdy go wdychamy.

Nauczyciel podłączoną suszarkę kieruje na ten dym. Wiatr wydobywający się z suszarki rozprasza dym, który znika, lecz nieprzyjemny zapach jeszcze zostaje.

Dzieci dochodzą do wniosku, że po spaleniu papierków tworzy się dym i brzydki zapach, który wdychamy, a wiatr przesuwa go dalej.

8. Miś-Smoguś wyciąga napisy: "NIE PAL"

Dzieci odczytują napis.

Szaraczek pyta:

- Ojej zobaczcie jak dużo tutaj ilustracji, które z nich są dla nas niebezpieczne

Dzieci wybierają wśród różnych ilustracji tylko te, które przedstawiają czarny dym unoszący się z kominów: fabryk, kopalń, domów mieszkalnych, z samochodów i papierosów. Pod odpowiednim obrazkiem przedszkolaki umieszczają napis: "NIE PAL".

9. Dzieci dzielą wyrazy: "dym" i "smog" na sylaby i głoski.

Przedszkolaki poznają wyrazy w języku angielskim:

- Dym - smoke,
- Smog - smog, tak samo jak w języku polskim,
- Powietrze - air.

10. Miś-Smoguś:

- Ja nie chcę już więcej wdychać takiego powietrza! Co robić! Pomóżcie dzieci!
- Jak ratować wszystkich ludzi, zwierzęta i rośliny? Chcemy żyć i być zdrowi!

Dzieci wraz z pacynkami i nauczycielem poszukują sposobów oczyszczania powietrza, między innymi poprzez:

- montowanie filtrów w każdej fabryce, kopalni;
- ogrzewanie mieszkań gazem, nie węglem lub odpadami;
- zakładanie filtrów spalinowych w każdym samochodzie;
- nie palenie śmieci w lasach, na wysypiskach śmieci;
- nie palenie papierosów;
- sadzenie drzew liściastych, które pochłaniają zanieczyszczone powietrze a wydzielają nam potrzebny tlen.

11. Zabawa taneczna z kolorową apaszką i piosenką "Powietrze" ułożoną przez nauczycieli z dziećmi do melodii "Pieski małe dwa".

I. My jesteśmy też mali ekolodzy,
I lubimy tak, dbać o nasze zdrowie,
I powiemy Wam, bardzo chcemy zmieniać świat.

Ref. La, la, la, la. O powietrze czyste dbaj, tak, tak,

- O powietrze czyste dbaj.
- II. Nie jeździmy już często samochodem,
Na spacery też wyjeżdżam rowerem,
Bardzo lubię ruch, taki ze mnie mały zuch.
Ref. La, la, la, la. O powietrze czyste dbaj, tak, tak,
O powietrze czyste dbaj.
- III. Nie dla smogu też, ale tak dla zdrowia,
Nasze domy już ogrzewajmy gazem,
bo przyznajcie to, bardzo ważna sprawa jest.
Ref. La, la, la, la. O powietrze czyste dbaj, tak, tak,
O powietrze czyste dbaj.
11. Nauczycielka pokazuje maseczkę, którą zakłada Smogusiowi, aby nie wdychał zanieczyszczonego smogiem powietrza.
Smoguś prosi dzieci:
- Nie możemy dopuścić do takiej sytuacji, żeby każdy z nas musiał na spacerach chodzić w takich maseczkach.
- Pacynka zajączka prosi wszystkich, żeby dbać o czyste powietrze.
Przedszkolaki z nauczycielem recytują wspólnie ułożony wiersz:
"Mamo, tato o powietrze dbajmy,
do pieca śmieci nie wrzucamy.
Na rowerze, hulajnodze jeździmy,
Mamo, tato papierosów nie palimy".
12. Zagadki słowne:
Każde dziecko otrzymuje tekturowe wesołe i smutne minki na patyczku.
Smoguś z zajączkiem zadają dzieciom pytania:
- Czy powietrze widzimy?
- Dzieci podnoszą odpowiednią minkę-uśmiechniętą, gdy jest to prawda, a smutną, gdy jest to fałsz.
- Czy powietrze jest wszędzie?
 - Czy powietrze nie jest nam potrzebne do życia?
 - Powietrze przenosi różne zapachy?
 - Wiatr to ruch powietrza?
 - Spaliny z pieca i samochodów nie zanieczyszczają powietrza?
 - Czy każdy musi troszczyć się o czyste powietrze?
 - Zanieczyszczenia powietrza szkodzą człowiekowi, zwierzętom i rośliną?
 - Jazda na rowerze chroni powietrze?
13. Praca zespołowa:
Nauczycielka demonstruje sadzonki drzew liściastych, które będziemy dzisiaj sadzić.
Wspólne ozdabianie tabliczki z napisem "My przedszkolaki dbamy o czyste powietrze" kolorowymi kwiatuśkami, listeczkami, serduszkami wykonanymi z papieru samoprzylepnego.
14. Wyjście do parku i sadzenie drzewek: klonu i lipy.
- Zakończenie**
15. Smoguś i Szaraczek dziękują za spotkanie.
- Każde dziecko już wie, jak ważną rolę pełni każdy z nas, aby żyło nam się zdrowiej.
 - Dlatego każdy z Was otrzyma naklejkę "MAŁY EKOLOG".
 - Bardzo dziękujemy za dzisiejsze spotkanie i wspólną zabawę. Pa, pa do zobaczenia.

Komentarz autorów

„Dziecko to nie segregator biurowy, do którego można wkładać dawki wiedzy niczym zapisane kartki papieru. Dzieci są żywymi istotami, których przeżycia i zachowania podlegają prawom neurobiologii”.

Joachim Bauer

Opierając się na aktywności własnej dziecka, jego ciekawości poznawczej i samodzielnym rozwiązywaniu problemów powstał nasz scenariusz "Przygoda Smogusia" - zabawy kreatywne z dziećmi. Przedszkolaki angażują wszystkie zmysły, badają, doświadczają i działają.

W oparciu o informacje zdobyte z różnych źródeł i pomysłów własnych nauczycieli powstał ciekawy, inspirujący sposób do rozwijania u dzieci kreatywności.

Walorem scenariusza jest wykorzystanie ułożonego przez nauczycielki wiersza oraz piosenki dotyczącej tegoż tematu.

Inspirującym dla dzieci będzie wykorzystanie nowatorskich metod i form pracy oraz ciekawych pomocy dydaktycznych, które wprowadzą dzieci w świat trudnych dla nich tematów. Zastosowane metody i techniki aktywizujące sprzyjają samodzielności myślenia i działania. Uatrakcyjnieniem zajęcia jest wprowadzenie efektu zaskoczenia, zaciekawienia, nowości.

Zabawa jest dla dzieci najłatwiejszym, najbardziej przystępnym sposobem zapoznawania się z otaczającą rzeczywistością.

Dlatego też poprzez zabawę i działanie - dziecko zdobędzie umiejętności i wiadomości dotyczące tematu "Smogu", aktualnego w naszej rzeczywistości. Głównym „motorem” oddziaływań aktywizujących jest sam nauczyciel. Ważne, by potrzebną wiedzę i umiejętności dzieci nabywały w sposób trwały, skuteczny i przyjemny. To przyniesie fundament dla ich zachowań proekologicznych w przyszłości. Zamiast podawać gotowe informacje zachęcamy dzieci do stawiania pytań i poszukiwania na nie odpowiedzi, stwarzamy warunki do bycia odkrywcą i eksperymentatorem. Uważamy, iż ten scenariusz jest inspirującym pomysłem na przeprowadzenie zajęcia z dziećmi 5, 6-letnimi. Polecamy!

BIBLIGRAFIA I ŹRÓDŁA:

CHEŁMIŃSKI J.: Smog: Diesle, kopciuchy, kominy, czyli dlaczego w Polsce nie da się oddychać?

MAZUREK H.: Smog zagrożenie dla zdrowia czy moda na ekologię?

<http://www.NIEdlaSMOGU.librus.pl>

<http://www.polskialarmsmogowy.pl/>

<http://www.smoglab.pl>

<http://www.ekologia.pl/wiedza/zanieczyszczenia/zan...>

